

Burgemeester en wethouders

Datum 29 maart 2019

Onderwerp

Wegenbeheersplan 2019-2023

Wij willen

Een goed bereikbare en verkeersveilige gemeente zijn.

Wij besluiten

1. Het Wegenbeheersplan 2019-2023 vast te stellen;
2. De financiële gevolgen mee te nemen bij de integrale afweging van de begrotingsbehandeling 2020-2024.

Want

1. *Huidige wegenbeheersplan verouderd*
Op grond van de Wegenwet en de wegenverkeerswet is iedere gemeente verplicht een onderhoudsplan wegen te hebben. Het huidige Onderhoudsplan wegen (2012 - 2016) is verouderd en moet worden herzien. In 2018 is het volledige wegenareaal van de gemeente Hoogeveen geïnspecteerd conform CROW-publicatie 146. Op basis van deze inspectie heeft de gemeente Hoogeveen het wegenbeheerplan voor de periode 2019 - 2023 opgesteld.
2. *Goede staat van onderhoud van wegen van belang*
Om de stad, de voorzieningen, de bedrijventerreinen, de wijken en de dorpen goed en veilig bereikbaar te houden is een goed en doelmatig onderhoud van de wegen, fietspaden en voetpaden van essentieel belang. Op basis van een goed wegenbeheersplan kan, indien voldoende financiële middelen beschikbaar zijn, planmatig (preventief) onderhoud worden gepleegd. Goed en tijdig onderhoud is bepalend voor de levensduur van het wegenareaal en het voorkomt kapitaalvernietiging.

Maar

Budget ontoereikend

Al meerdere jaren is aangegeven dat het exploitatiebudget voor het onderhoud van de wegen niet toereikend is om al het geplande onderhoud op basis niveau uit te voeren. Hierdoor gaat de kwaliteit van de wegen achteruit (kapitaalvernietiging) en lopen de kosten voor het wegwerken van achterstallig onderhoud op. In het Onderhoudsplan wegen (2012 -2016) is daarom ook al aangegeven dat Hoogeveen het theoretisch op de juiste manier doet, maar het budget zo laag is dat in de praktijk de problemen alleen maar groter worden. Dit plan is destijds vastgesteld, maar de extra gevraagde financiële middelen werden niet beschikbaar gesteld. Uit recente inspecties blijkt dat de voorspelde achteruitgang werkelijkheid is geworden en dat er naar schatting jaarlijks € 139.841,--

aan kapitaal wordt vernietigd. De provincie heeft de gemeente bij goedkeuring van de begroting 2019 gemaand hier aandacht voor te hebben en maatregelen te nemen. Om maatregelen te kunnen nemen is extra budget nodig.

Een gemeente met een vergelijkbaar wegenareaal geeft aan wegenonderhoud gemiddeld 73 eurocent uit per m². Hoogeveen besteedt aan wegenonderhoud slechts 43 eurocent per m². Uit de doorrekening van het nieuwe Wegenbeheersplan 2019 -2023 blijkt dat de komende jaren 93 eurocent per m² nodig zal zijn om het wegenareaal weer op basisniveau te kunnen krijgen.

Oplopende schade claims

Het beeld van een steeds slechter wordende verharding wordt door inwoners/gebruikers herkend. Wat bij ongevallen steeds vaker resulteert in claims. We zien dat de gemelde schades en de daarmee gepaard gaande schadeclaims de afgelopen jaren zijn toegenomen van € 14.830,- in 2016 tot een bedrag van € 29.000,- in 2018.

Achtergrond

Op 14 maart 2019 is er een presentatie gegeven over het wegenbeheersplan in de raad.

In het collegeprogramma 2018-2022 is opgenomen dat de gemeente als wegbeheerder een grote uitdaging heeft. De kwaliteit van de wegen moet toekomstbestendig en duurzaam zijn. Welke inhaalslag nodig is om aan deze norm te voldoen moet in kaart worden gebracht. Het gebruik van de fiets moet worden gestimuleerd en daarom is extra aandacht voor de kwaliteit van de fietspaden nodig. In de lijn daarvan ligt de wens die is opgenomen in de mobiliteitsvisie om de fietspaden zoveel mogelijk te asfalteren

Bij de opstelling van het wegenbeheersplan 2019-2023 is bovenstaande in acht genomen, net als het raadsbesluit van eind 2007, waarin is vastgesteld dat we ons openbaar gebied onderhouden op basisniveau. BOR-basis (beheer openbare ruimte basis) noemen we dat. Dat betekent een redelijk onderhouden omgeving, incidenteel kleine achterstanden, enkele lichte schades, niet storend vuil of onvoldoende onderhouden. Wegen die op basisniveau worden onderhouden voldoen aan de wettelijke eisen. Niet het areaal, maar de kwaliteit is bepalend voor het budget.

Om hier op te kunnen sturen, wordt 4 jaarlijks en Beheersplan wegen vastgesteld. Dit plan geeft de kaders aan voor het onderhoud in de komende jaren. Op basis daarvan worden jaarlijks inspecties uitgevoerd en wordt jaarlijks een uitvoeringsplan opgesteld. In het jaarlijkse uitvoeringsplan wordt bepaald wordt bepaald welk onderhoud in het betreffende jaar wordt uitgevoerd.

Thema's waarop zowel in het beheersplan als het uitvoeringsplan wordt gestuurd zijn veiligheid, duurzaamheid, comfort, doelmatigheid, type en ligging van de weg. Schades die een duidelijke relatie met veiligheid hebben krijgen daarbij de hoogste prioriteit. Bovendien vindt er jaarlijks overleg plaats met verschillende vertegenwoordigingen binnen de dorpen buurten en wijken over de onderhoudsstaat van de wegen. Daarnaast worden de werken integraal opgepakt om waar mogelijk werk met werk te kunnen realiseren. Hierdoor wordt er meer werk uitgevoerd binnen het huidige budget. De kleine reparaties worden waar mogelijk in eigen beheer uitgevoerd door service team.

Het wegenbeheersplan 2019-2023 gaat over het gehele wegenareaal binnen de gemeente Hoogeveen hieronder vallen alle wegen, parkeerhavens, parkeerpleinen en de fiets- en voetpaden in Hoogeveen. Binnen Hoogeveen kennen we twee categorieën onderhoudswegen(exploitatie) en investeringswegen(asfalt investeringen).

Met onderhoudswegen worden de verschillende wegvakken bedoeld die onder het onderhoudsprogramma (exploitatie budget) vallen. Het onderhoud wordt betaald uit de exploitatie.

Investeringswegen zijn wegen die aan het einde van hun levensduur zijn gekomen en zo slecht zijn dat ze niet meer binnen het onderhoudsprogramma kunnen worden onderhouden.

Om deze wegen weer op het afgesproken niveau te kunnen krijgen is een complete reconstructie en of herinrichting (inclusief fundatie) nodig. Deze investeringen worden betaald uit het asfaltinvesteringsprogramma.

De financiële gevolgen zijn

In de begroting wordt jaarlijks een bedrag opgenomen voor het onderhouden van en de investering in de wegen. Uit de doorrekening van het Wegenbeheersplan 2019-2023 blijkt dat de bedragen die nu zijn opgenomen in de meerjarenbegroting niet toereikend zijn. Om te voorkomen dat de staat van onderhoud van de wegen verder achteruit gaat, zal gedurende de looptijd van het Wegenbeheersplan 2019 -2023 in totaal een extra exploitatiebudget van € 9.988.705,-- benodigd zijn, bovenop de al begrote bedragen. Dit komt neer op ca. € 2.000.000,-- extra financiële middelen per jaar in de exploitatie. Daarnaast zal een bedrag van € 6.905.220,-- nodig zijn voor het asfalteren van de fietspaden. Wanneer deze investering wordt uitgesmeerd over 10 jaren, dan gaat het om een extra investeringsbedrag van € 690.522,--per jaar boven op de al begrote bedragen. Deze financiële gevolgen moeten bij de integrale afweging van de begroting 2020-2024 worden meegenomen.

Alternatieven

Onderzocht is of de stap van Bor-basis naar Bor-laag een reële optie is. De conclusie is dat met deze stap terug de kosten op termijn nog hoger worden en zullen het comfort en aanzien verder gaan zakken wat een negatieve invloed zal hebben op de omgeving. Daarnaast nemen de risico's op veiligheidsgebied bij een laag onderhoud toe en zullen naar verwachting de schadeclaims verder gaan oplopen.

Een stap terug naar Bor-laag wordt daarom niet als een reële optie beschouwd.

Bijlagen

Wegenbeheersplan 2019-2023